

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

20 ספטמבר 2017

תמ"ש 25893-07-14 מ' נ' מ'

בפני כב' השופטת ד"ר ורדה בן שחר

התובעת ל.מ.צ.

על-ידי ב"כ עוה"ד יעל כהן
בשם הקטינה ט' (ילידת 2009)

נגד

הנתבע י.מ.

על-ידי ב"כ עוה"ד דקלה אסייג ירמיהו

חקיקה שאוזכרה:

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 258 יז](#)[חוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\), תשי"ט-1959](#)

מיני-רציו:

* פסיקת מזונות לקטינה כבת 8.5, בעקבות בע"מ 919/15. לעמדת ביהמ"ש, אף שבע"מ 919/15 עסק במשמורת משותפת, השלכותיו אינן רק במצבים שנקבעת משמורת משותפת ובעקרונותיו יש להשתמש בכל עת שנפסקים מזונות קטינים.

* משפחה – מזונות ילדים – בעקבות בעמ 919/15

* משפחה – מזונות ילדים – חובת ההורים בתשלומם

תביעת מזונות קטינה כבת 8.5 שנים. הצדדים יהודים. משמורת הקטינה נקבעה אצל אמה. הקטינה נפגשת עם האב אחת לשבוע כולל לינה וכל סופ"ש שני מיום ו' לאחר הלימודים ועד יום א' בבוקר. בשלב זה עד שתימכר דירת הצדדים לגביה ניתן כבר צו לפירוק שיתוף, מתגוררת האם בדירת הצדדים הנקייה ממשכנתא (ביחד עם הקטינה ועם שני הבנים הבגירים) ואילו האב שוכר דירה בעלות של 2,500 ₪ לחודש.

ביהמ"ש לענייני משפחה פסק:

ביחס למזונות הקטינים מעל גיל 6-15 נקבע לאחרונה בבע"מ 919/15, כי החיוב של האב לסיפוק צרכיו ההכרחיים של ילדיו איננו מוחלט כבעבר ואיננו מוטל בהכרח כולו על האב.. וכך כתב כב' השופט פוגלמן בפסק הדין: "הצורך במתן מענה לקושי שמעורר הדין הקיים במקרים של משמורת פיזית משותפת הציף גם את קיומה של פרשנות מוכרת אחרת לדין העברי שלפיה בגילאים האמורים חבים שני ההורים בכלל מזונות הקטין, תוך שהחלוקה ביניהם תיעשה על פי יכולתם הכלכלית היחסית מכלל המקורות,

לרבות הכנסה משכר עבודה...אימוץ פרשנות זו, משמעו שינוי הדין הנוהג, כך שתחת החיוב הבלעדי המוטל על האב במזונות הכרחיים בגילאים האמורים תוטל האחריות לסיפוק כלל הצרכים – ההכרחיים ואלה העולים על כך – על שני ההורים". לעמדת ביהמ"ש, אף שבע"מ 919/15 עסק במשמורת משותפת, השלכותיו אינן רק במצבים שנקבעת משמורת משותפת לשני ההורים ובעקרונותיו יש להשתמש בכל עת שנפסקים מזונות קטינים.

הכלל איפה ששני ההורים חייבים במזונות ילדיהם כשחלוקת החיוב ביניהם מושתת על שלושה גורמי יסוד: צרכי הילדים לגביהם נפסקים המזונות, הכנסות כל אחד מההורים, חלוקת זמני השהות של הילדים עם כל אחד מההורים.

במקרה דנא נקבע כי צרכיה ההכרחיים של הקטינה אינם עולים על סך של 1300 ₪; נקבע שהאישה מרוויחה בממוצע 8100 ₪ לחודש כשיש לה פוטנציאל השתכרות אף גבוה יותר בשל כישוריה ותוארה כהנדסאית והאישה מרוויח 7000 ₪ בחודש. הקטינה כבת 8.5 ולכן בניגוד לטענת האם היא איננה נזקקת לשמרטפית. בהתאם להסדרי הראיה, הקטינה לנה אצל אביה 8 לילות בחודש כלומר למעלה מרבע מימות החודש. כ"כ, בשלב זה עד שתימכר דירת הצדדים האם מתגוררת בדירה הנקייה ממשכנתא והאב שוכר דירה בעלות של 2,500 ₪ לחודש.

לאור פערי ההכנסה (1100 ₪ בחודש לטובת האם) ומספר הימים שהקטינה לנה אצל אביה נקבע שהאב ישלם 1000 ₪ לחודש עבור מזונות הקטינה ובנוסף לכך, כל עוד שני ילדים בגירים מתגוררים עם האישה בדירה והדירה טרם נמכרה ישלם האב עבור אחזקת המדור סך של 100 ₪ לחודש לכשתימכר הדירה ישלם האב 20% משכר דירה שלא יעלה על 3500 ₪ לחודש והוצאות אחזקת מדור בסך 150 ₪ לחודש, ככל שהאם תגור בדירה גם עם שני ילדיהם הבגירים, הרי שישלם 15% משכר הדירה ו-100 ₪ עבור אחזקת המדור; בנוסף, יישאו שני הצדדים באופן שווה בכל הוצאות החינוך של הקטינה הן בתחילת שנה והן במהלכה כשמסכום זה תקוזזנה ההטבות שמקבלת או זכאית לקבל אם חד הורית. בנוסף לכך, יישאו הצדדים באופן שווה בהוצאות רפואיות וטיפוליות חריגות, מכל סוג בהתאם להמלצת מומחה או בהסכמה. סכום המזונות ישולם עד הגיע הקטינה לגיל 18 או עד גמר בית הספר התיכון לפי המאוחר ובתקופת שירות צבאי או לאומי שליש מסכום זה.

פסק דין

לפניי תביעת מזונות קטינה, ילידת 09... (כבת 8 וחצי ש').

רקע

1. הורי הקטינה נישאו כדמו"י ביום 10.02.92 ונולדו להם שלושה ילדים; מ' (בגיר), א' (בגיר) והקטינה ט' שהיא הנושא לתביעת מזונות זו.
2. פרט לתביעת המזונות מנהלים הצדדים בפני, תביעות נוספות: תביעה רכושי ותביעת משמורת שניתן בגינה פסק דין ביום 19.7.17 לפיו, נקבעה משמורת הקטינה אצל אמה,

- והסדרי ראייה בין הקטינה לבין האב: אחת לשבוע כולל לינה ואחת לשבועיים לוקח האב את הקטינה מהמסגרת החינוכית ביום ו' ומשיב אותה אליה ביום א'.
3. לצדדים נכס מקרקעין משותף, בית צמוד קרקע, ב____, הנקי מחובות ושעבודים ושוויו מוערך בסכום שמעל 2,000,000 ש"ח. ביום 11.01.16 ניתן צו פירוק שיתוף בבית הצדדים. ביום 12.2.17 ניתנה החלטה למכירת הדירה במסגרת הליך כינוס.
4. ביום 13.9.14 נקבעו מזונות זמניים בסך 1200 ₪ לחודש. כמו כן, נפסק סך של 300 ₪ עבור מדור הקטינה ו-300 ₪ נוספים בגין הוצאות אחזקת המדור. יוער כי ילדיהם הבגירים של הצדדים מתגוררים עם התובעת והקטינה.
5. ניסיון הצדדים להגיע להסכמות בעניין מזונות הקטינה כשל ובהסכמת הצדדים הוחלט על הגשת סיכומים, ללא צורך להוסיף ולהציג ראיות נוספות

טענות אם התובעת

1. במועד הגשת התביעה הועסקה בחברת ____ כעובדת תכנון והשתכרה כ-8000 ₪ ברוטו, לחודש.
2. לטענתה, הנתבע עובד ב____ כמטפל בחיות ומשכורתו היא כ-5200 ₪ לחודש. בסיכומיה מציינת התובעת ששכרו של הנתבע גדל, כפי שעולה מתלושי השכר לשנת 2017 והוא משתכר כיום כ-7365 ₪ לחודש. עליה של 2684 ₪. בעוד מספר שנים שכרו יעלה לטענתה על שכרה שלה.
3. היא פרטה את הוצאותיה השוטפות של הקטינה כשהיא תובעת 1000 ₪ עבור מזון וכלכלה, 300 ₪ עבור ביגוד והנעלה וכן השתתפות עבור קייטנות בחגים ובחופשות. בנוסף, עתרה לתשלום הוצאות מדור ואחזקתו, בסך שליש מההוצאות עבור שכר דירה או משכנתא בסך 4000 ₪. בסיכומיה טוענת התובעת שבחופשת הקיץ נאלצה לשהות עם הקטינה כ-54 יום מתוך 60 מימי החופשה וכפועל יוצא, נדרשה לשלם עבור שירותי שמרטפית סך 150 ₪ ליום. בנוסף, מבוקשים מחצית מההוצאות החינוך, לרבות עבור רכישת ציוד לביה"ס, דמי ועד, שיעורי עזר וכיוצ"ב.
4. בסיכומיה טוענת האם שהנתבע לא עומד בהסדרי ראייה שנקבעו. הוא גם איננו משלם מזונות בזמן והיא מבקשת להבטיח את מזונותיה של הקטינה על ידי שילומם מראש או הפקדתם בקופת המדינה. יצוין כי במסגרת ההליך הגישה התובעת בקשה להבטחת מזונותיה של הקטינה.
5. עוד ביקשה בסיכומיה לפצל סעדים למקרה שתחליט לתבוע השבה של כספים אותם משך הנתבע מהחשבון המשותף.

טענות הנתבע

1. קיימים פערי שכר לטובת האישה, כמו כן, קיימים נכסים משותפים. במועד הגשת התביעה השתכרה האם סך של 8000 ₪ לחודש. במועד הגשת הסיכומים עובדת התובעת בחברת _____ ושכרה ברוטו הוא כ-10,000 ₪. כמו כן, היא זכאית להטבות ממקום עבודתה כגון אחזקת רכב, ארוחות (בשווי 418 ₪), הוצאות טלפון וזכויות סוציאליות. עוד טוען הנתבע שהאם הנדסאית תעשייה וניהול וביכולתה להגדיל את שכרה. היא אף רכשה לאחרונה רכב חדש. מציין הנתבע שהאם לא צירפה את תדפיס חשבון הבנק שלה ממנו אפשר היה ללמוד על פיקדונות וחסכונות.
2. בכתב הגנתו טען שהוא ממצה את מלוא פוטנציאל ההשתכרות שלו כפי שמצבו הבריאותי מאפשר לו. הוא עבר ניתוח שאיבת דיסק בגבו ולאחר מכן עבר בשנת 2012 ניתוח נוסף בגב. הוא חסר הכשרה מקצועית או תעודה. בסיכומיו טען הנתבע שהכנסתו היא 7500 ₪ ברוטו לחודש, כ-2500 ₪ פחות מהתובעת. עוד ציין שסך של 1425 ₪ מתוך שכרו משולם כתוספת "מטפלי" זוהי תוספת זמנית ותלוית תפקיד. אין ביכולתו להגדיל את שכרו. יש לו הוצאות קבועות של דמי שכירות בסך 2500 ₪ לחודש. בנוסף משלם 200 ₪ עבור הוצאות חשמל, החזר הלוואה בסך 253 ₪ ו-700 ₪ שמחזיר עבור חובות עבר בנוסף, לטענתו חב לאמו סך שך 35,000 ₪.
3. הוצאות הקטינה פורטו לטענתו בהגזמה. בסיכומיו טען הנתבע שהאם לא הוכיחה את תביעתה, שכן מדובר במשפחה דתית שחיה בצניעות כל השנים. הוא הוסיף שהדרישה עבור תשלום לשמרטפית הועלתה לראשונה בסיכומיה של האם כשמדובר בקטינה כבת 9 שנים שהיא עצמאית לחלוטין.
4. בניגוד לטענות האם, מקפיד לקיים את הסדרי הראייה. כיום בתו ישנה אצלו פעם בשבוע וכל סופ"ש שני.
5. ביחס להוצאות המדור, טוען הנתבע שמזה כשנתיים וחצי הוא והאם מתגוררים בנפרד. אין לאם הוצאות מדור משום שהיא מתגוררת בדירת הצדדים הנקייה ממשכנתא. האם והקטינה יכולות להתגורר בדירת שלושה חדרים משום שדמי השכירות באזור עבור דירת שלושה חדרים הם כ-3000 ₪ לחודש. כמו כן מציין שילדיהם הבגירים מתגוררים עמה.
6. באשר לעתירת התובעת להבטחת המזונות, טענה זו נטענה בסיכומים בלשון רפה וניתן לומר שהתובעת ויתרה עליה. הוא מפנה [לתקנה 258 י"ז לתקנות סדר הדין האזרחי](#), התשמ"ד-1984 לפיה צו עיקול מזונות לא יעלה על סכום מזונות הנתבע לתקופה של שנתיים. בענייננו אין כל מקום להטלת העיקול. הוא מאשר שהיו תקופות בהן צבר חוב

מזונות אולם מדובר בחוב לא גדול כשהחלק הארי שלו נצבר בתקופה בה שילם חובות משותפים. כיום החוב בהוצאה לפועל עומד על סך 3678 ₪.

דין והכרעה

בנסיבות המקרה דנא עסקינן בקטינה בת 8 וחצי שנים.

ביחס למזונות הקטינים מעל גיל 6-15 נקבע לאחרונה בפסיקה, כי החיוב של האב לסיפוק צרכיו ההכרחיים של ילדיו איננו מוחלט כבעבר ואיננו מוטל בהכרח, כולו על האב. הגישה שהתפתחה בפסיקה באה לידי ביטוי ב: [בע"מ 919/15](#) פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו ביום 19.7.17). וכך כתב כב' השופט פוגלמן בפסק הדין: "הצורך במתן מענה לקושי שמעורר הדין הקיים במקרים של משמורת פיזית משותפת הציף גם את קיומה של פרשנות מוכרת אחרת לדין העברי שלפיה בגילאים האמורים חבים שני ההורים בכלל מזונות הקטין, תוך שהחלוקה ביניהם תיעשה על פי יכולתם הכלכלית היחסית מכלל המקורות, לרבות הכנסה משכר עבודה. כעולה מעמדת היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה ב: [בע"מ 919/15](#) ומהחלטת מועצת הרבנות הראשית בישיבתה ביום 30.11.2015, מדובר בפרשנות שיש לה תימוכין של ממש. אימוץ פרשנות זו, משמעו שינוי הדין הנוהג, כך שתחת החיוב הבלעדי המוטל על האב במזונות הכרחיים בגילאים האמורים תוטל האחריות לסיפוק כלל הצרכים – ההכרחיים ואלה העולים על כך – על שני ההורים" (כב' השופט פוגלמן, סעיף 10 לפסק הדין).

ובאשר למזונות מדין צדקה אשר כידוע חלים על שני ההורים קובע כב' השופט פוגלמן בפסק הדין: "על פי הגישה ההלכתית המקובלת, וזו שאומצה בפסיקתו של בית משפט זה, החיוב במזונות מדין צדקה חל במידה שווה על האב ועל האם. אכיפתו של חיוב הצדקה – על האב או על האם – מותנית בשני תנאים מצטברים: כי ההורה עצמו הוא אמיד כך שלאחר סיפוק צרכיו שלו נותר בידו ליתן צדקה; וכי הקטין נצרך ואין לו מקורות עצמאיים משלו לסיפוק צרכיו" (פסקה 27 לפסק הדין).

כב' השופט פוגלמן קובע שאין מקום ליצור הבדל בנושא נטל חלוקת תשלום המזונות על מי שחל עליו הדין העברי לבין זה שחל לגביו [החוק לתיקון דיני משפחה מזונות](#): "כלומר, המחוקק הישראלי סבר כי בהיעדר האילוץ הנובע מן הדין העברי, ראוי לקבוע כי יש לראות בשני ההורים כמי שחייבים במזונות הילד, תוך שחלוקת החיוב ביניהם תוכרע על פי פרמטר כלכלי והוא השיעור היחסי של הכנסותיהם מכל מקור שהוא. הדברים עולים בבירור מדברי ההסבר לתיקון לחוק המזונות ([חוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\)](#)) (תיקון מס' 2), התשמ"א-1981)..... איני רואה טעם טוב להבחין – בהקשר שבו עסקינן – בין הדין החל על ילדים שמזונותיהם מוכרעים על פי הדין האזרחי, לבין ילדים שמזונותיהם מוכרעים על פי

הדין האישי. לפיכך, דעתי היא כי שיקולים של אחידות הדין והרמוניה פנים משפטית תומכים בבירור באימוץ פרשנותה החלופית של תקנת תש"ד שתביא לכך שגם על פי הדין העברי יראו בשני ההורים כחייבים במזונות ילדיהם בגילאי 6-15, תוך שחלוקת החיוב ביניהם תקבע על פי יכולותיהם היחסיות מכלל המקורות, לרבות הכנסה משכר עבודה. זאת ועוד, הדבר ישווה את הדין העברי החל בגילאים 6-15 לזה החל בגילאי 15-18, שגם אז החיוב על פי הדין העברי הוא מדין צדקה והוא מוטל על שני ההורים על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות" (פסקה 81).

מוסיף וקובע כב' השופט פוגלמן כי הטלת חבות משותפת תומכת בעקרון טובת הילד ובעקרון השיוויון.

אמנם פסק הדין לעיל עסק במשמורת משותפת אך השלכותיו לעניות דעתי, אינן רק במצבים שנקבעת משמורת משותפת לשני ההורים ובעקרונית יש להשתמש בכל עת שנפסקים מזונות קטינים.

הכלל איפה ששני ההורים חייבים במזונות ילדיהם כשחלוקת החיוב ביניהם מושתת על שלושה גורמי יסוד: צרכי הילדים לגביהם נפסקים המזונות, הכנסות כל אחד מההורים, חלוקת זמני השהות של הילדים עם כל אחד מההורים.

בנסיבות תיק זה מדובר בבני זוג שקיים פער הכנסות לטובת האישה דהיינו האישה מרוויחה בכ-1100 ₪ לחודש יותר מהאיש. צורפה טבלה המסכמת את הכנסותיהם למשך שנה אך ראוי לציין כי הכנסות הבעל בחודש אוגוסט 2016 ביטאו תשלום חד פעמי עבור חופשה והפרשים ולכן חודש זה איננו מבטא את ממוצע הכנסתו והכללתו (ביחד עם אותן תוספות) בחישוב הממוצע הכללי מגדילה אמנם את ממוצע הכנסתו אך איננה ראויה.

אני קובעת שהאיש מרוויח 7000 ₪ לחודש אף כי הוא טוען שההכנסה הזו מבטאת שעות נוספות ושעות טיפול בחיות והיא איננה קבועה.

האישה מרוויחה בממוצע 8100 ₪ לחודש כשיש לה פוטנציאל השתכרות אף גבוה יותר בשל כישוריה ותוארה כהנדסאית.

הקטינה כבת 8.5 (בחודש מרץ הקרוב תהיה בת 9 שנים) ולכן בניגוד לטענת האם היא איננה נזקקת לשמרטפית.

האב לוקח את הילדה אחת לשבוע ומשיב אותה למחרת וכן בכל סוף שבוע שני מיום שישי עד ליום ראשון דהיינו הקטינה לנה אצל אביה 8 לילות בחודש כלומר למעלה מרבע מימות החודש.

בשלב זה עד שתימכר דירת הצדדים לגביה ניתן כבר צו לפירוק שיתוף, מתגוררת האם בדירה הנקייה ממשכנתא, האב שוכר דירה בעלות של 2,500 ₪ לחודש. יש לציין שבדירת הצדדים ביחד עם הקטינה מתגוררים שני אחיה הבגירים.

האם פרטה צרכי הקטינה אשר לטענת האב לא הוכיחה אותם והם מוגזמים. בין השאר תבעה סך של 1000 ₪ עבור צרכי מזון לקטינה ולא הוכיחה סכומים אלו.

לאור מה שבא לפני אני קובעת שצרכיה ההכרחיים של הקטינה אינם עולים על סך של 1300 ₪ לחודש וזאת גם לאור הוצאות המחייה שהיו לצדדים בעבר כששניהם פרנסו 4 ילדים כשבאותה עת משכורתו של האב הייתה נמוכה בכ-2000 ₪ ממשכורתו כיום.

לאור פערי ההכנסה ומספר הימים שהקטינה לנה אצל אביה אני קובעת שהאב ישלם 1000 ₪ לחודש עבור מזונות הקטינה ובנוסף לכך, כל עוד שני ילדים בגירים מתגוררים עם האישה בדירה והדירה טרם נמכרה ישלם האב עבור אחזקת המדור סך של 100 ₪ לחודש לכשתימכר הדירה ישלם האב 20% משכר דירה שלא יעלה על 3500 ₪ לחודש והוצאות אחזקת מדור בסך 150 ₪ לחודש, ככל שהאם תגור בדירה גם עם שני ילדיהם הבגירים, הרי שישלם 15% משכר הדירה ו-100 ₪ עבור אחזקת המדור.

בנוסף, יישאו שני הצדדים באופן שווה בכל הוצאות החינוך של הקטינה הן בתחילת שנה והן במהלכה כשמסכום זה תקוזזנה ההטבות שמקבלת או זכאית לקבל אם חד הורית. בנוסף לכך, יישאו הצדדים באופן שווה בהוצאות רפואיות וטיפוליות חריגות, מכל סוג בהתאם להמלצת מומחה או בהסכמה.

כל זאת כנגד הצגת קבלות שתומצאנה לאב. לא כן אם מדובר בטיפול חרום.

סכום המזונות ישולם עד הגיע הקטינה לגיל 18 או עד גמר בית הספר התיכון לפי המאוחר ובתקופת שירות צבאי או לאומי שלישי מסכום זה.

המזונות ישולמו עד לכל 10 לחודש בנוסף לקצבת הילדים. כל פיגור בתשלום יישא הפרשי ריבית והצמדה כדין.

סכום המזונות יעודכן אחת לשלושה חודשים בהתאם למדד שבסיסו המדד הידוע מיום 15.6.2017.

כאמור בסיכומיה הרחיבה התובעת חזית וביקשה הבטחת תשלום מזונות. לא מצאתי להתייחס לדרישה זו בהרחבה משום שמחד הופיעה לראשונה בסיכומים ומאידך הבטחת התשלום יכול שתבצע על ידי הטלת עיקול על כספים או זכויות של האב ככל שתוכיח האישה שאכן צבר

האב חובות משמעותיים ולא שילם מזונות הקטינה. ראה [תקנה 258 י"ז](#) לתקנות בית המשפט לענייני משפחה.

באשר לבקשת האישה לפיצול סעדים אם תחליט לתבוע השבת כספים אותם משך האיש לטענתה מהחשבון המשותף, מלכתחילה לא היה מקום לבקש בקשה זו משום שתביעה להשבת כספים היא תביעה כספית שממילא יש לתבוע אותה בתביעה נפרדת.

פסק הדין יישלח לפרסום לאחר הסרת כל פרט מזהה

ניתן היום, כ"ט אלול תשע"ז, 20 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.

ד"ר ורדה בן שחר 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)